

Evropané mohou již 60 let darovat krevní plazmu, dárců však stále není dost

30.9.2024 - | PROTEXT

Krevní plazma je v moderní medicíně nepostradatelnou vstupní surovinou pro výrobu mnoha léků pro celou řadu onemocnění. Aby však bylo možné tato léčiva vytvořit, je potřeba ji získat od dárce. Jiná cesta není, protože krevní plazmu stále není možné vytvořit synteticky. A přestože Evropané mají tuto možnost již 60 let, dárců není dostatek, protože léčba některých onemocnění je velice náročná.

„Na léčbu jednoho dospělého pacienta s hemofilií, zjednodušeně poruchou srážlivosti krve, je ročně potřeba přibližně 1200 odběrů krevní plazmy,“ vysvětluje MUDr. Tomáš Kohoutek, vedoucí lékař z odběrového centra BioLife v Ústí nad Labem a v Mostě, a dodává: „Současná medicína je schopná zachraňovat a zlepšovat kvalitu života pacientů, kteří jsou denně odkázáni na léky z krevní plazmy. Za 60 let dárcovství krevní plazmy se nám navíc podařilo obor hematologie a transfúzních služeb výrazně posunout a také zjednodušit a zkvalitnit celý proces.“

Plazmy je v Evropě stále nedostatek, dárců je málo

V roce 1964 bylo ve Vídni otevřeno první tzv. plazmaferetické centrum pro darování krevní plazmy. Otevřel jej předchůdce společnosti BioLife. Ta má nyní jen v Evropě více než 30 odběrových center, z toho 11 v České republice.

„Význam otevření první plazmaferetického centra můžeme docenit až zpětně. Spolu s pokrokem ve vývoji léčiv, pro které je plazma jako vstupní surovina kriticky důležitá, docházelo postupně ke stále vyšší poptávce po této surovině a počet center narůstal,“ vysvětluje MUDr. Kohoutek.

Léčiva vyráběna z krevní plazmy se používají například pro léčbu vzácných onemocnění, jakými jsou hemofilie, imunodeficiencie primární, ale taktéž sekundární navozené například onkologickou diagnózou či samotnou terapií rakoviny. Výroba léků na tato onemocnění ale vyžaduje poměrně velké množství krevní plazmy, a tudíž i početné množství dárců.

„Z toho důvodu potřebujeme stále více krevních dárců, i když ochotu Čechů vnímáme dlouhodobě jako velmi vysokou. Počet onemocnění, na které přináší lék, i pacientů, které postihne, totiž stále narůstá,“ dodává MUDr. Kohoutek.

Češi patří mezi nejochotnější dárce krve i krevní plazmy, motivace je různá

V České republice má darování krve a krevní plazmy dlouhou historii a je pozitivně vnímáno velkou částí společnosti. Z exkluzivního průzkumu společnosti BioLife ve spolupráci s agenturou IPSOS vyplynulo, že ambici darovat krevní plazmu má 69 % Čechů, a naopak tuto možnost kategoricky odmítá jen 14 % obyvatel Česka.

Většina dotázaných nepotřebuje žádnou specifickou motivaci (34 %), pro ostatní je to finanční kompenzace (31 %), blízkost darovacího místa (23 %) či nefinanční kompenzace, například ve formě stravenkové či dárkové poukázky (21 %). Průzkum byl realizován v červnu letošního roku na reprezentativním vzorku 550 lidí.

„V BioLife se snažíme s tento pozitivní přístup české společnosti podporovat. Aktivně informujeme veřejnost o důležitosti darování a tento trend krok po kroku obracíme. Ať má dárce jakýkoliv důvod

pro darování – od těch osobních, kdy zná někoho, kdo závažným onemocněním trpí, přes dárce, kteří darují pro dobrý pocit až po ty, co darují z finančních pohnutek – jakýkoliv důvod je ten nejlepší a každé jednotlivé darování pomáhá a má stejnou váhu,” říká MUDr. Kohoutek.

Jak probíhá darování krevní plazmy?

Krevní plazmu lze získat pouze darováním od zdravého dárce, jenž je v dobrém psychickém i fyzickém stavu. Podmínkou je věk od 18 do 60 let a hmotnost nejméně 50 a nejvíce 150 kg. Darování krevní plazmy je bezpečné a může probíhat ve specializovaných plazmaferetických centrech, nemocnicích a transfúzních stanicích.

„Při darování krevní plazmy se na rozdíl od odběru tzv. plné krve odebírá pouze její část, plazma, a červené krvinky se vrací dárci. I proto lze plazmu darovat podstatně častěji než tzv. plnou krev. Zároveň ale stále platí, že darování krevní plazmy podléhá nejprísnějším kvalitativním i hygienickým standardům, aby byla zajištěna ochrana jak dárce, tak samotné krevní plazmy,” uzavírá MUDr. Kohoutek.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/evropane-mohou-jiz-60-let-darovat-krevni-plazmu-darcu-v-sak-stale-neni-dost/2575953>